Tafsiira Suuratu Al-Ankabuut-Kutaa 10

Description

Moottota Abbaa Irree fi daangaa darbitoota balleessuu
Sababni guddaan namoonni Rabbii oltaâ€™aaf ajajamu itti didanii fi daangaa itti darban maalidhaa? Akkasumas, sababni isaan adabbii Rabbiitiif itti saaxilaman maalidhaa? Gaafilee kanniiniif deebii gahaa argachuun nutis akka adabbii fi dararaaf hin saaxilamne nu gargaara. Deebii isaa mee haa qorannu.

وَقَٰرُونَ وَفِرۡعَوۡنَ وَهَٰمَٰنَۖ وَلَقَدۡ جَآءَهُم مُّوسَىٰ
بِٱلۡبَيِّنَٰتِ فَٱسۡتَكۡبَرُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَمَا كَانُواْ سَٰبِقِينَ ٣٩

â€œ**Qaaruun, Firaâ€™awna fi Haamaanis [balleessinee jirra]. Dhugumatti, Muusaan ragaalee ifaatiin isaanitti dhufee jira, isaan dachii keessatti of tuulan. Isaan kan miliqan hin turre**.â€• Suuratu Al-Ankabuut 29:39

Qaaruun namticha dureessa ilmaan (bani) Israaâ€™il irraa taâ€™eedha. Garuu akkuma Rabbiin azza wa jalla jedhe, isaan irratti daangaa darbe. Hanga furtuun (qulfiin) kuusaa qabeenya isaa garee namoota jajjaboo irratti ulfaatutti Rabbiin qabeenya baayâ€™ee isaaf kenne. Kanaafi, Nabii Muusaatti hin amanne. Qabeenya isaatiin ni gowwoome. Rabbiin kanarraa nu haa tiiksu. Qaarun Gooftaa isaattis hin amanne. Firaâ€™awni akkuma beekkamu mootii Misir (Ijibtiiti). Haamaan immoo waziira (ministeera) Firaâ€™awnaati.

Nabii Muusaan ragaalee ifaatiin namoota kanniinitti dhufe. Ragaaleen kunniin muâ€™ijizaa (raajii) sagal isaaf kennameedha. Kan akka uleen gara bofaatti jijjiramu, harka yommuu bobaa keessa seensisee gadi baasu, adii taâ€™ee bahuu fi kanneen biroo.[1]

â€œisaan dachii keessatti of tuulanâ€• kana jechuun Qaaruun, Firaâ€™awna fi Haamaan ragaalee ifaa kanniin dhugoomsu fi Nabii Muusaa aleyh salaam hordofuu irraa garmalee of tuulan.[2] Akkasumas, gabroota Rabbii irrattis of tuuluun isaan gadi xiqqeessan.

â€œIsaan kan miliqan hin turre.â€• Kana jechuun isaan Rabbiin jalaa kan miliqan hin turre. Kana irra, Isaaf harka kennan.[3] Firaâ€™awni yommuu adabbiin isatti buâ€™u akkana jedhe: â€œ**Dhugumatti Kan ilmaan israaâ€™iil itti amanan malee haqaan gabbaramaan biraa akka hin jirre amaneera. Ani Musliimota irraayiâ€•**(Suuratu Yuunus 10:90) (Muslimoota jechuun namoota Rabbiif harka kennanii fi ajajamaniidha.)

Qaarun, Firaâ€™awna fi Haamaan nafsee ofii keessatti garmalee waan of tuulaniif eenyullee akka isaan hin dhaqqabnetti yaadan. Garuu yommuu adabbiin Rabbii isaanitti dhufu of tuuluun isaanii homaa isaan

hin fayyanne. Adabbii Rabbii jalaa miliquu hin dandeenye.

Barnoota Aayah tana irraa argatan keessaa:
1ffaa-Sababni daangaa darbuu fi of tuuluu takkaa qabeenya taâ€™uu dandaâ€™a takkaa immoo sadarkaa fi aangoo taâ€™uu dandaâ€™a. Qaaruun sababni daangaa darbuu isaa qabeenya. Firaâ€™awnaa fi Haamaan immoo sababni daangaa darbu isaanii sadarkaa fi aangoodha. Sababoonni lamaan kunniin, kana jechuun qabeenyaa fi aangoon sababoota Rabbiif ajajamu irraa akka of tuulan nama taasisaniidha.

2ffaa-Dandeettin Rabbii guutuu taâ€™uu. â€œ**Isaan kan miliqan hin turre**.â€• Jedhu keessatti ni arganna. Namoonni kunniin guddinna, of tuulinsaa fi baayâ€™inna qabeenya isaanii waliin Rabbiin jalaa miliquu hin dandeenye. Namni hanga fedhe qabeenyi fi loltuun isaa haa baayâ€™atan guddinni fi baayâ€™inni isaa homaa isa hin fayyadan.

Sababni guddaan namoonni daangaa itti darbanii fi Rabbii oltaâ€™aaf ajajamu itti didaniif: qabeenyaa fi aangoodha.

﴿فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذَنْۢبِهِۦ ۖ فَمِنْهُم مَّنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُم مَّنْ
أَخَذَتْهُ ٱلصَّيْحَةُ وَمِنْهُم مَّنْ خَسَفْنَا بِهِ ٱلْأَرْضَ وَمِنْهُم مَّنْ أَغْرَقْنَا ۚ
وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٠﴾

â€œHundumaa badii isaatiin isa qabne. Isaan keessaa namoota bubbee cirrachaa itti erginetu jira, isaan keessaa namoota iyyansi cimaan isaan qabatetu jira, isaan keessaa namoota dachii ittiin kunnetu jira, isaan keessaa namoota bishaan nyaachifnetu jira. Rabbiin kan isaan miidhu hin taane. Garuu isaanumatu nafsee ofii miidhaa turan.â€• Suuratu Al-Ankabuut 29:40

Kana jechuun namoota duraan badan irraa hunda isaatu sababa badii isaatin isa qabne. **â€œIsaan keessaa namoota bubbee cirrachaa itti erginetu jira.â€•** kana jechuun namoota adabnee fi balleessine keessaa namoota bubbee cirracha of keessaa qabdu itti ergineetu jira. Kan akka ummata Luux.

â€œ**Ammas isaan keessaa namoota iyyansi cimaan isaan qabatetu jiraâ€•** kuni ummata Saalih ykn Samuudi fi ummata Shuâ€™ayb. Ammas isaan keessaa namoota dachii ittiin kunnetu jira kan akka Qaaruun. â€œ**isaan keessaa namoota bishaan nyaachifnetu jira.**â€• kan akka ummata Nuuh, Firaâ€™awnaa fi ummata isaa.[4]

Rabbiin badii isaan hin hojjanneen isaan hin adabne. Haqummaan Isaa guutuu waan taâ€™eef, ammas Dureessa homattu hin hajamne waan taâ€™eef Rabbiin gonkumaa namoota hin miidhu. Garuu isaanumatu badii hojjachuun adabbii Isaatiif of saaxilan. Kanaafu, ofumaa nafsee ofii miidhanii jechuudha.

> **Adabbiin kan namatti buâ€™uuf sababa namni Rabbiif ajajamu diduu fi badii hojjatuufi.**

Kitaabban wabii:

[1] Tafsiir Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu Ankabuut-fuula 195, Ibn Useymiin
[2] Tafsiiru Xabarii-18/400
[3] Tafsiir Saâ€™dii-740
[4] Tafsiir Muyassar-401, Maâ€™aariju tafakkuri wa daqaaâ€™iqu tadabburi-15/265-266

Date Created
August 7, 2020
Author
admin